

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Özel Gereksinimli Çocuklara Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği-Türkçe Versiyonu (BESÖY-TR)

Bölüm 1 – Zihinsel Yetersizlik Alt Ölçeği

Aşağıda zihinsel yetersizliği olan bir öğrencinin özelliklerinin tanımlandığını göreceksiniz. Bu bilgileri, bu öğrenci için belirli düzenlemeler yapma konusunda kendinizi ne kadar yeterli hissettiğinizle ilgili bir dizi soru takip edecektir. Daha sonra bedensel yetersizliği olan bir öğrencinin tanımını ve ardından başka bir dizi soru göreceksiniz. Bu soruları, özellikleri belirtilen öğrenci önümüzdeki hafta sizin beden eğitimi dersinizde olacakmış gibi yanıtlayınız. Her soru için yeterlilik ölçeği 1'den (hiç güvenmiyorum) 5'e (kesinlikle güveniyorum) kadardır.

Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencinin Tanımı

Onur zihinsel yetersizliği olan bir lise öğrencisidir, bu yüzden sınıf arkadaşları kadar hızlı öğrenemiyor. Zihinsel yetersizliğinden dolayı da pek iyi konuşmuyor, bu yüzden bazen ne dediğini anlamak zor olabiliyor. Ancak Onur, insanların ne istediğini anlayabilmelerine yardımcı olmak için işaret ile istediğini anlatabiliyor ya da jestlerini kullanabiliyor. Onur, talimatların birden fazla adımı olduğunda, sözlü talimatları anlamakta güçlük çekiyor. Onur, arkadaşlarıyla aynı sporları yapmayı seviyor, fakat gerçek bir maç (kurallı oyun) sırasında yeterince iyi performans gösteremiyor. Koşabilmesine rağmen akranlarından daha yavaş koşabiliyor ve kolayca yoruluyor. Futboldan hoşlanıyor, ancak topa vurduğunda çok uzağa atamıyor ve sahada nereye gideceğini hatırlayamıyor. Onur, basketbolu da seviyor, ancak topu kaybetmeden dripling yapacak kadar yeterli becerisi yok ve basket atacak kadar da koordineli değil. Ayrıca basketbol veya diğer takım sporlarının kurallarını da gerçek anlamda bilmiyor ve maç sırasında kolayca dikkati dağılıyor ve dikkati maç dışındaki olaylara kayıyor.

Lütfen her sorudan sonra aşağıda verilen ölçeği kullanarak 1-5 arası uygun sayıyı yazıp, aşağıda listelenenleri yapabileceğinizden ne kadar emin olduğunuzu derecelendirin.				
1	2	3	4	5
Hiç güvenmiyorum	Az güveniyorum	Orta derecede güveniyorum	Çok güveniyorum	Kesinlikle güveniyorum

Sorular a-c: Onur'un da dahil olduğu 30 kişilik 9.sınıf beden eğitimi dersinizde fiziksel uygunluk testi yapıyorsunuz.

Güven Düzeyi

- a. Test boyunca Onur'un dikkatini sürdürmesini sağlama konusunda kendinize ne kadar güveniyorsunuz?
- b. Onur için testi uyarlayabilme beceriniz açısından kendinize ne kadar güveniyorsunuz?
- c. Test sırasında Onur'a yardım etmeleri için akranlarına görev verme beceriniz açısından kendinize ne kadar güveniyorsunuz?

Sorular d-h: Onur'un da dahil olduğu 30 kişilik 9.sınıf beden eğitimi dersinizde voleybol, basketbol, futbol gibi takım sporları çalışması yapıyorsunuz. Çalışmanın ilk haftasındasınız ve ilgili sporun temel becerilerini öğretiyorsunuz (örneğin; manşet, set ve voleybolda servis).

Güven Düzeyi

- d. Onur'a sporun temel becerilerini öğretirken ne yapması gerektiğini anlamasına yardımcı olmak için yönergelerinizi uyarlayabilme becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- e. Sporun temel becerilerini öğretirken Onur'un öğretim süresince dikkatini sürdürmesini sağlamada kendinize ne kadar güveniyorsunuz?
- f. Sporun temel becerilerini öğretirken, Onur'a yardımcı olmak için ekipmanı uyarlama/değiştirme becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- g. Sporun temel becerilerini öğretirken Onur'a yardım etmek için gerçek becerileri uyarlayabilme becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- h. Sporun temel becerilerini öğretirken Onur'a yardım etmeleri için akranlarını görevlendirme becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

Sorular i-k: Onur'un da olduğu 30 kişilik 9.sınıf Beden Eğitimi dersinizde voleybol, basketbol veya futbol gibi takım sporları çalışması yapıyorsunuz. Çalışmanın son haftasındasınız ve şimdi öğrencilerinizin gerçek bir maç yapmalarını sağlıyorsunuz.

- Güven Düzeyi**
- i. Onur için **maçın kurallarını uyarlayabilme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- j. Onur'un maç süresince **dikkatini sürdürmesine yardımcı olma** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- k. Maç sırasında Onur'a **yardım etmek için akranlarını görevlendirme** yeteneğinize ne kadar güveniyorsunuz?

Bölüm 2 – Bedensel Yetersizlik Alt Ölçeği

Aşağıda bedensel yetersizliği olan bir öğrencinin özelliklerinin tanımlandığını göreceksiniz. Bu bilgileri, bu öğrenci için belirli düzenlemeler yapma konusunda kendinizi ne kadar yetkin / yeterli hissettiğinizle ilgili bir dizi soru takip edecektir. Yukarıdaki durumda olduğu gibi, bu soruları önümüzdeki hafta beden eğitimi dersinizde olacakmış gibi yanıtlayınız Her soru için yeterlilik ölçeği 1'den (hiç güvenmiyorum) 5'e (kesinlikle güveniyorum) kadardır.

Bedensel Yetersizliği Olan Öğrencinin Tanımı

Cem, omurlilik yaralanması olan bir lise öğrencisidir. Yürüyemiyor, bunun yerine tekerlekli sandalye kullanıyor. Cem sınıf arkadaşlarıyla aynı sporu yapmayı seviyor, ancak gerçek bir maç yaparken pek iyi performans gösteremiyor. Tekerlekli sandalyesini kullanabilmesine rağmen, sandalyesini sadece 1-2 dakika kullandıktan sonra yoruluyor ve diğerlerinden daha yavaş hareket etmiş oluyor. Voleybolda pas ve servis atabiliyor ancak filenin üzerinden geçecek kadar uzağa atamıyor. Doğrudan kendisine atılan topları yakalayabiliyor. Ancak, normal bir basket için yeterli yükseklikte topu atabilecek üst vücut gücüne sahip değil. Bacaklarını kullanamadığı için bir futbol topuna tekme atamıyor ama sandalyesi ile topu ileri doğru itebiliyor.

Lütfen her sorudan sonra aşağıda verilen ölçeği kullanarak 1-5 arası uygun sayıyı yazıp, aşağıda listelenenleri yapabileceğinizden ne kadar emin olduğunuzu derecelendirin.				
1	2	3	4	5
Hiç güvenmiyorum	Az güveniyorum	Orta derecede güveniyorum	Çok güveniyorum	Kesinlikle güveniyorum

Sorular a-d: Cem'in de dahil olduğu 30 kişilik 9.sınıf beden eğitimi dersinizde fiziksel uygunluk testi yapıyorsunuz.

- Güven Düzeyi**
- a. Test sırasında Cem için **bireysel hedefler oluşturma** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- b. Cem için testi uyarlayabilme becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- c. Test sırasında Cem'e **yardım etmeleri için akranlarını görevlendirme** konusunda kendinize ne kadar güveniyorsunuz?
- d. Test sırasında Cem için **çevreyi güvenli hale getirmedeki becerinize** ne kadar güveniyorsunuz?

Sorular e-h: Cem'in de dahil olduğu 30 kişilik 9.sınıf beden eğitimi dersinizde voleybol, basketbol, futbol gibi takım sporları çalışması yapıyorsunuz. Çalışmanın ilk haftasındasınız ve ilgili sporun temel becerilerini öğretiyorsunuz (örneğin; Manşet, set ve voleybolda servis).

- e. Cem'e sporun temel becerilerini öğretirken **akranları gibi performans gösteremezse, becerileri uyarlayabilme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- f. Sporun temel becerilerini öğretirken **Cem için çevreyi güvenli hale getirmedeki** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- g. Sporun temel becerilerini öğretirken, Cem'e **yardımcı olmak için ekipmanı uyarlama** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- h. Sporun temel becerilerini öğretirken Cem'e **yardım etmeleri için akranlarını görevlendirme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

Güven Düzeyi

Sorular i-l: Cem'in de dahil olduğu 30 kişilik 9.sınıf Beden Eğitimi dersinizde voleybol, basketbol veya futbol gibi takım sporları çalışması yapıyorsunuz. Çalışmanın son haftasındasınız ve şimdi öğrencilerinizin gerçek bir maç yapmalarını sağlıyorsunuz.

- i. Cem için **maçın kurallarını uyarlayabilme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- j. Maç sırasında Cem'e **yardım etmek için ekipmanları uyarlayabilme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- k. Maç sırasında Cem için **çevreyi güvenli hale getirmedeki** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?
- l. Maç sırasında Cem'e **yardım etmeleri için akranlarını görevlendirme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

Güven Düzeyi

Bölüm 3 – Görme Yetersizliği Alt Ölçeği

Aşağıda görme yetersizliği olan bir öğrencinin özelliklerinin tanımlandığını göreceksiniz. Bu bilgileri, bu öğrenci için belirli düzenlemeler yapma konusunda kendinizi ne kadar yetkin / yeterli hissettiğinizle ilgili bir dizi soru takip edecektir. Yukarıdaki durumda olduğu gibi, bu soruları önümüzdeki hafta beden eğitimi dersinizde olacakmış gibi yanıtlayınız Her soru için yeterlilik ölçeği 1'den (hiç güvenmiyorum) 5'e (kesinlikle güveniyorum) kadardır.

Görme Yetersizliği Olan Öğrencinin Tanımı

Yasemin bir lise öğrencisidir. Yasemin, görme yetersizliği nedeniyle insanları ve nesnelere yalnızca ona çok yakın olduklarında görebiliyor. Fiziksel aktiviteyi seviyor ve fiziksel uygunluk düzeyi yaşlarıyla karşılaştırılabilir (yakın) düzeydedir. Beden eğitimi ortamlarında güvenli bir şekilde dolaşmak için fiziksel yardıma ihtiyacı var. Örneğin, bir akranının dirseğine tutunuyor ve koşarken akranının işitsel ipuçlarını dinliyor. Ayrıca görüş açısı, örnekleri görmek için yeterince iyi değil, bu yüzden sözlü yönergeler ve bir beceriyi nasıl gerçekleştireceğini anlamak için hareket boyunca ona rehberlik edecek birine ihtiyacı var. Bir takım sporu oynarken (örneğin, basketbol, voleybol, futbol), maç sırasında güvenliği için yanında birine ihtiyacı var. Sahada nerede olduğunu bildiğinden emin olmak ve topun nerede olduğunu bilmek için işitsel ipuçları olan bir topa ihtiyacı var. Beceri seviyesi ile ilgili olarak ise, topu yakalayamıyor, ancak topu bir işitsel hedefe doğru fırlatabiliyor veya tekmeleyebiliyor.

Lütfen her sorudan sonra aşağıda verilen ölçeği kullanarak 1-5 arası uygun sayıyı yazıp, aşağıda listelenenleri yapabileceğinizden ne kadar emin olduğunuzu derecelendirin.				
1	2	3	4	5
Hiç güvenmiyorum	Az güveniyorum	Orta derecede güveniyorum	Çok güveniyorum	Kesinlikle güveniyorum

Sorular a-c: Yasemin'in de dahil olduğu 30 kişilik 9.sınıf beden eğitimi dersinizde fiziksel uygunluk testi yapıyorsunuz.

a. Test sırasında Yasemin için **çevreyi güvenli hale getirmedeki** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

Güven Düzeyi

b. Test sırasında Yasemin'e **yardım etmeleri için akranlarını görevlendirme** becerinize kendinize ne kadar güveniyorsunuz?

c. Test sırasında **testin gerekliliklerini Yasemin'e göre uyarlayabilme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

Sorular d-f: Yasemin'in de dahil olduğu 30 kişilik 9.sınıf beden eğitimi dersinizde voleybol, basketbol, futbol gibi takım sporları çalışması yapıyorsunuz. Çalışmanın ilk haftasındasınız ve ilgili sporun temel becerilerini öğretiyorsunuz (örneğin; Manşet, set ve voleybolda servis).

d. Spor becerilerini öğretirken Yasemin'e **yardımcı olacak yönergeleri uyarlayabilme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

Güven Düzeyi

e. Sporun temel becerilerini öğretirken Yasemin'e **yardım etmeleri için akranlarını görevlendirme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

f. Sporun temel becerilerini öğretirken, Yasemin'e **yardımcı olmak için ekipmanı uyarlama becerinize** ne kadar güveniyorsunuz?

Sorular g-i: Yasemin'in de dahil olduğu 30 kişilik 9.sınıfa Beden Eğitimi dersinizde voleybol, basketbol veya futbol gibi takım sporları çalışması yapıyorsunuz. Çalışmanın son haftasındasınız ve şimdi öğrencilerinizin gerçek bir maç yapmalarını sağlıyorsunuz.

g. Maç sırasında Yasemin için **çevreyi güvenli hale getirmedeki** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

Güven Düzeyi

h. Maç sırasında Yasemin'e **yardım etmeleri için akranlarını görevlendirme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

i. Yasemin için **maçın kurallarını uyarlayabilme** becerinize ne kadar güveniyorsunuz?

Not: Her alt ölçek bağımsız olarak değerlendirilmektedir. BESÖY-TR puanı üç alt ölçeğin toplam puanından **oluşmamaktadır**. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır.

İletişim: erenihas@yahoo.com